

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ

Воєнні дії, що тривають в Україні стали причиною численних загроз для особи, суспільства та держави. Державна політика подолання наслідків воєнних дій спрямована на мінімізацію цих загроз.

Для подолання наслідків воєнних дій в Україні необхідно розробити ефективні механізми реалізації державної політики, що включають кілька ключових напрямків [1-3].

1. Реабілітація та соціальна інтеграція постраждалих.

Медична реабілітація: розширення програм надання медичної допомоги та реабілітації для військовослужбовців і цивільних осіб, які постраждали від війни. Особлива увага надання допомоги з психологічного відновлення.

Соціальна підтримка: впровадження програм соціальної інтеграції для ветеранів, переселенців, та інших категорій населення, які постраждали від воєнних дій. Ці програми мають включати працевлаштування, освіту та психосоціальну підтримку.

2. Економічне відновлення та розвиток.

Створення умов для малого та середнього бізнесу: забезпечення пільг та підтримки для бізнесів у постраждалих регіонах. Це може включати податкові пільги, державні гранти та кредити з низькими процентними ставками.

Залучення інвестицій: створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій в регіони, які потребують відновлення.

3. Покращення інформаційно-аналітичної підтримки.

Створення та підтримка аналітичних центрів, які будуть займатись аналізом наслідків війни та пропонувати рекомендації щодо їх подолання.

Інформаційна підтримка: впровадження систем моніторингу та збору даних для більш ефективного управління процесом відновлення та для кращого розуміння потреб постраждалих громад.

4. Юридична допомога та правова підтримка [2].

Захист прав постраждалих: розробка програм юридичної допомоги для людей, що постраждали внаслідок воєнних дій, зокрема щодо захисту їхніх майнових прав та інших законних інтересів.

Відшкодування збитків: створення механізмів відшкодування збитків для громадян та підприємств, які зазнали втрат внаслідок війни.

5. Міжнародна співпраця [3].

Залучення міжнародних організацій: співпраця з ООН, Європейським Союзом, НАТО та іншими міжнародними організаціями для координації гуманітарної допомоги та участі у відновленні України.

Міжнародні фінансові інституції: активізація співпраці з міжнародними фінансовими інституціями, такими як Світовий банк та Міжнародний валютний фонд, для фінансування відновлювальних проектів.

Впровадження цих заходів вимагатиме координації між урядом, місцевими громадами, бізнесом та міжнародною спільнотою для ефективного відновлення та забезпечення сталого розвитку України після війни.

Організаційний механізм реалізації державної політики у сфері подолання наслідків воєнних дій в Україні повинен включати комплекс структур, процедур та процесів, що забезпечують ефективну координацію та виконання завдань на різних рівнях управління. Основні компоненти такого механізму можуть бути представлені наступним чином.

1. Створення центрального координаційного органу.

Національний центр з подолання наслідків воєнних дій: запровадження спеціалізованого органу, відповідального за координацію зусиль всіх міністерств,

відомств, регіональних адміністрацій та міжнародних партнерів у процесі відновлення країни.

Комітет з міжвідомчої координації: створення комітету на рівні уряду, який буде відповідати за міжвідомчу координацію та ухвалення стратегічних рішень.

2. Регіональні координаційні центри.

Регіональні штаби: встановлення регіональних координаційних центрів у постраждалих від війни областях, які будуть відповідати за оперативне управління процесом відновлення на місцевому рівні.

Взаємодія з місцевими органами влади: забезпечення тісної співпраці між регіональними координаційними центрами та місцевими органами самоврядування для узгодження заходів з відновлення.

3. Механізм розподілу фінансових ресурсів.

Централізований фонд відновлення: створення державного фонду, призначеного для фінансування проєктів з відновлення, з чіткими процедурами розподілу коштів.

Прозорість використання коштів: впровадження механізмів моніторингу та аудиту, використання фінансових ресурсів, зокрема залучення громадського контролю.

4. Планування та управління проектами.

Стратегічне планування: розробка довгострокової стратегії відновлення та деталізованих планів дій для кожного регіону та сектору економіки.

Управління проектами: впровадження сучасних методологій управління проектами (Project Management), що включає визначення ключових показників ефективності (KPI) та регулярний моніторинг прогресу.

5. Міжнародна співпраця та підтримка.

Інтеграція міжнародних програм: координація зусиль з міжнародними організаціями та донорами для забезпечення узгодженості дій та уникнення дублювання зусиль.

Залучення експертів: запрошення міжнародних експертів для консультування та підтримки у реалізації ключових проєктів.

6. Інформаційно-аналітична підтримка.

Єдина інформаційна система: розробка та впровадження єдиної інформаційної системи для збору, обробки та аналізу даних про наслідки війни, потреби постраждалих регіонів та хід відновлення.

Аналітичні звіти: регулярне створення аналітичних звітів для уряду, громадськості та міжнародних партнерів з метою оцінки ефективності заходів та коригування стратегії.

7. Підготовка та навчання кадрів.

Програми підготовки: впровадження спеціалізованих програм підготовки для державних службовців та місцевих лідерів, що включають навички управління проектами, стратегічного планування та кризового менеджменту.

Постійний розвиток персоналу: створення механізмів постійного професійного розвитку для тих, хто бере участь у реалізації політики подолання наслідків війни.

8. Моніторинг та оцінка.

Система моніторингу: впровадження системи постійного моніторингу та оцінки реалізації державної політики, включаючи механізми зворотного зв'язку з громадськістю.

Регулярні оцінки: проведення регулярних оцінок ефективності заходів та їх впливу на відновлення країни.

9. Громадська участь та комунікація.

Залучення громадянського суспільства: створення платформ для участі громадянського суспільства у процесі відновлення, зокрема через консультації, обговорення та участь у моніторингу.

Комунікаційні стратегії: розробка та реалізація стратегій комунікації для інформування громадськості про хід та результати відновлювальних заходів.

Впровадження цього організаційного механізму дозволить забезпечити комплексний підхід до подолання наслідків воєнних дій, забезпечить прозорість і ефективність процесу відновлення та сприятиме залученню міжнародної підтримки.

Список використаних джерел:

1. Проект «СТРАТЕГІЯ відновлення державної влади та реінтеграції населення деокупованих територій України». URL: <https://minre.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/proekt-strategiyi-.pdf>
2. Сайт Українська Гельсінська спілка з прав людини. «Правозахисники презентували Дорожню карту подолання наслідків російсько-української війни». URL: <https://www.helsinki.org.ua/articles/pravozakhysnyku-prezentuvaly-dorozhniu-kartu-podolannia-naslidkiv-rosiys-ko-ukrains-koi-viyny/>
3. Соціально-економічні наслідки війни російської федерації проти України та шляхи їх подолання: матеріали наук.-практ. семінару (Київ, 30 листоп. 2023 р.) / за ред. Г. П. Ситника. Київ : Навч.-наук. ін-т публ. упр. та держ. служби Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2023, 88 с.